

[Urban Hansen.]

bl. a. lader alt, hvad der laves af skolemøbler til hele Island, fabrikere på institutionen — foruden de andre former for arbejde, der udføres der — så er der, synes det mig, en noget anden basis. Det var bare den bemærkning, jeg ønskede at gøre.

Løvrigt synes jeg ligesom socialministeren, at ministerens tanke er blevet mødt med velvilje, og der er efter min mening grund til at komplimentere den højtærede socialminister.

Samtidig må jeg måske sige til det ærede medlem hr. Krogh, at hvis man i givet fald skulle tage forbehold overfor ministerens bemyndigelse til supplering af de lokale udvalg, beder jeg om, at man under udvalgsarbejdet vil være opmærksom på, at der ikke konkret er stillet noget forslag om, at de stedlige invalideorganisationer *skal* have en repræsentant, og jeg tror, at man i udvalget fra alle sider må kunne blive enig om, at hvis der skal være en repræsentant fra den organisation og fra den organisation o. s. v., bør man også åbne mulighed for, at den, der er lokal repræsentant for invalideorganisationerne, også kan komme med. Det er udmærket med sagkundskab, men det er også rart, hvis den, der har skoen på og ved, hvor den trykker, kan få lov til i tide og på rette sted at gøre sin antegning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Urban Hansen: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende ophævelse af forskellige bestemmelser om indberetningspligt for kommunerne samt om ændringer af lovens bestemmelser om medicinhjælp m. m.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 571, fremsættelsen i tidenden sp. 342).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hjortnæs: Det foreliggende forslag til ændringer i lov om offentlig forsorg kan vist stort set betragtes som en ajourføring af, hvad der har været anset for praksis kommunerne og ministeriet imellem gennem lang tid.

Socialreformen af 1933 har principielt slået fast, at der skulle foretages en registrering af al udbetalt offentlig hjælp, og det, det her drejer sig om, vedrører 2 forhold, nemlig indberetningerne fra opholdskommunen dels til den faktiske forsørgelseskommune, dels til socialministeriet om udbetalt hjælp til personer uden fast bopæl.

De foreslåede ændringer til §§ 15, 24, 54 og 205 går ud på, at de hidtil gældende regler om, at en kommune i de tilfælde, hvor den yder hjælp til en person, som har forsørgelsessted i en anden kommune, skulle foretage indberetning til denne anden kommune, bortfalder. Ligeledes skal bestemmelsen om indberetning til socialministeriet om bidragsskyldige, som ikke har noget forsørgelsessted, bortfalde. Derimod er bestemmelsen om indberetning til socialministeriet vedrørende hjælp ydet til personer, som hverken har fast bopæl eller forsørgelsessted i nogen kommune, bibeholdt. Den sidste bestemmelse omfatter i almindelighed omstrefjere og lignende personer, som hjælpes med læge og medicin eller anbringes på forsorgs- eller arbejdsanstalt. Jeg er enig i, at en sådan indberetningspligt må bibeholdes. Samfundet er og må være interesseret i, at der foretages en registrering af sådanne personer. Derved opnås bl. a., at man så nogenlunde kender antallet af sådanne personer her i landet.

§ 218 A er en ny paragraf, som skal åbne adgang til forskudsvis at udbetale bidrag til børn på grundlag af et bidragsdokument, udstedt i et andet nordisk land, efter samme regler som gælder i opholdslandet. Indførelsen af denne nye paragraf har til formål at muliggøre ratifikation af den på det nordiske socialministermøde i København i september måned undertegnede konvention om social tryghed — et initiativ, der vel i sin tid er taget i Nordisk Råd. Vi har længe savnet en sådan bestemmelse, og det glæder mig, at det nu ved

[Hjortnæs.]

traktat skal kunne bestemmes, at et udenlandsk bidragsdokument også her i landet kan danne grundlag for forskudsvis udbetaling gennem retslig inddrivelse af bidraget.

§ 231 drejer sig om kommunens betaling af jordemoderhjælp, hvor moderen ikke er medlem af en sygekasse. Det siges i loven, at indenrigsministeriet efter forhandling med socialministeriet fastsætter mindstebetalingen for jordemoderhjælp. Da denne betaling i 1946 blev fastsat til samme betaling som den, der kunne tilkomme jordemødrene for en sygekassepatient, og begrebet „mindstebetaling“ er bortfaldet ved lov nr. 89 af 31. marts 1953 om distriktsjordemødre og lov nr. 90 af samme dato om udmølse af jordemodergerning, er den her foreslåede ændring også at betragte som en ajourføring.

§§ 244, 248 og 250 omhandler medicin til personer, der har opbrugt hjælpen fra sygekassen, samt medicinhjælp til kronisk syge. Ændringerne går ud på, at hjælpen udvides fra kun at gælde livsvigtig medicin til også at gælde særlig betydningsfuld medicin. Også denne ændring kan vel kaldes en praktisk ajourføring, idet man hidtil ikke har været afskåret fra at hjælpe med den sidstnævnte art medicin, da man i trangstiftælde har kunnet yde hjælpen som særhjælp i henhold til § 272, den særlige paragraf om medicinhjælp. Det mere principielle, som gør en sådan bestemmelse nødvendig, er dette, at man ikke kan sygeforsikre sig på en sådan måde, at man ikke kan komme ud for at skulle have fortsat sygehjælp eller med andre ord få en kronisk sygdom.

Derfor er det rigtigt, at muligheden for medicinhjælp fastslås i loven. Men jeg vil gerne sige til den højtærede socialminister: det forekommer mig ikke, at alle problemer om eventuel medicinhjælp hermed er løst; der var nemlig engang — det kan vel i dag lyde som et helt eventyr, men det er rigtigt — da mange af vore sygekasser ydede medicinhjælp i meget større omfang, end der nu indenfor lovens rammer er mulighed for. En meget stor del af den medicin, som rekvireres efter recept, kaldes jo ikke livsvigtig medicin, og det er medvirkende til, at medicin hjælpen stadig er et problem for

de sociale udvalg og vel også for mange af vore mindrebemidlede medborgere.

Ændringen i § 283 betyder, at der til hjemrejse for forliste søfolk kan ydes hjælp uanset trang, således at der i modsætning til tidligere ses bort fra, om den pågældende har midler til selv at bекoste hjemrejsen.

§ 335, stk. 2, i den gældende lov omhandler refusion af hjælp ydet til islandske statsborgere. Det foreslås nu, at denne bestemmelse udgår på grund af ophævelsen af forbundsloven.

Jeg mener, at de ændringer til loven om offentlig forsorg, som her foreslås, er sådanne, at man vil kunne anbefale dem til vedtagelse. Og med disse bemærkninger skal jeg på min gruppes vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse i det høje ting.

Søren Andersen: Nærværende lovforslag indeholder dels forslag om at ophæve visse bestemmelser om registrering i forsørgelseskommunen, når opholdskommunen yder hjælp i form af udbetaling eller inddrivelse af bidrag, dels om at foretage visse ajourføringer i forsorgsloven i forbindelse med vedtagelsen af andre love.

Det nye i lovforslaget er altså dette, at i tilfælde, hvor opholdskommunen udbetaler penge eller yder hjælp til inddrivelse af f. eks. normalbidraget, skal i fremtiden kun opholdskommunen registrere, medens forsørgelseskommunen ikke som hidtil behøver at gøre det. Drejer det sig derimod om en person, der ikke har noget egentligt opholdssted og rejser rundt, er der fortsat pligt til at indberette til socialministeriet. Disse bestemmelser er anbefalet af kommunale myndigheder, og jeg må sige, at jeg synes, de er meget fornuftige. Jeg vil gerne spørge den højtærede socialminister: Mon ikke også denne bestemmelse kan bidrage til, at det meget, meget store antal, de meget, meget store procenttal, vi har set, når vi har behandlet spørgsmålet om normalbidrag, som ikke betales af de bidragspligtige, kan gå ned? Mon ikke den høje procent er blevet unaturlig høj som følge af denne dobbelte registrering? Jeg har i hvert fald talt med kommunalfolk, som har påstået dette; det ville jo være glædeligt, om vi både kunne opnå en forenkling og få de rigtige tal frem.

[Søren Andersen.]

Det næste har relation til de nordiske socialministres møde i september, da der undertegnedes en konvention om social tryghed. Der åbnedes heri adgang til forskudsvis udbetaling af bidrag på grundlag af et bidragsdokument, udfærdiget i et andet af de nordiske lande, såfremt dokumentet i vedkommende land kan danne grundlag for retslig inddrivelse af bidraget. Den forskudsvis udbetaling finder iøvrigt sted efter de i opholdslandet gældende regler. Hidtil har det været sådan, at bidragsgrundlaget skulle være skabt her i landet.

Jeg vil gerne her udtale min tilfredshed med denne bestemmelse, og lad mig så endelig sige i almindelighed om de øvrige ting i lovforslaget, at det er paragraffer, der, såvidt jeg kan se, drejer sig om en ren ajourføring, som vi må have i orden og indført i forsorgsloven. Jeg ved ikke, om vi skal have lovforslaget i udvalg, men i så tilfælde skal jeg på min gruppes vegne give tilsagn om en velvillig behandling.

Clausen (Olufskjær): Jeg kan som kommunalmand anerkende tendensen til at lette kommunernes arbejde med registreringen af udbetalt hjælp kommunerne imellem, og jeg er indforstået med, at man fortsat i visse tilfælde skal indberette til socialministeriet; det er klart, at det skal gøres.

Jeg er meget mere betænkelig ved den nye § 218 A om udbetaling af bidrag i henhold til et udenlandsk bidragsdokument, og jeg vil mene, at vi, inden vi indgår på disse forpligtelser, da pålægger de personer, som flytter til et af de nordiske lande, at de ligesom herhjemme får pligt til at medbringe flyttepapirer og at aflevere dem på folkeregistret i den nye opholdskommune, som så meddeler fraflytningskommunen den nye adresse, samt at kommunerne bliver pligtige til at inddrive de beløb, der her er tale om. Der er altfor mange, som rejser til udlandet, uden at man aner, hvilken adresse de opholder sig under, navnlig efter at man ikke mere behøver pas. Kommer de så tilbage efter års forløb, har vi så godt som ingen mulighed for at få de restancer ind, som kan løbe op i ret store summer.

Jeg tror derfor, at det ville være klogt at vente med en regel som den, der foreslås i § 218 A, indtil vi får en konvention om forpligtelse til at melde flytning fra og til. I dag er forholdet jo det, at de pågældende rejser uden videre til de nordiske lande uden nogen som helst fraflytningspapirer, så man overhovedet ikke aner, hvor de opholder sig. Jeg vil meget henstille til den højtærede socialminister — ja, det er ikke socialministeren, det er justitsministeren — at han tager den opgave op, da det vil være af overordentlig stor betydning for samfundet, for dem, der skal betale gildet. Iøvrigt skal jeg anbefale lovforslaget.

Svend Jørgensen: Dette lovforslag tilsigter to ting: at bringe loven om offentlig forsorg i overensstemmelse med det praktiske liv og at indføre de ændringer i forsorgsloven, der er en følge af andre lovændringer og vedtagelser. Rundt om i vore kommunalbestyrelser sidder der praktiske folk, som for længe siden har opdaget, at visse bestemmelser i forsorgsloven vedrørende noteringen i forsørgelseskommunen af underholdsbidrag som kommnehjælp medfører en unødvendig dobbeltkontering, og derfor har der efterhånden dannet sig den praksis, at de ganske simpelt undlader at tilskrive forsørgelseskommunen om den pågældende hjælp.

Den noteres selvfølgelig som kommnehjælp i den udbetalende kommunes registrant og kan dermed få eventuelle retsvirkninger for dem, den er udbetalt for. Dette må anses for at være fuldtud tilstrækkeligt, og det vil kun medføre spild af penge, af tid og af porto at tilskrive forsørgelseskommunen, at man yder hjælp til den og den person, som måske forlængst er over alle bjerge. De kommunale organisationer har da også erklæret, at således er praksis, og at de er indforstået med, at bestemmelsen ophæves, dog således, at indberetning til socialministeriet opretholdes, når der er tale om kommnehjælp til en person, der ikke har forsørgelsessted eller fast bopæl i nogen kommune her i landet. Mit parti ser med stor sympati på dette forslag.

Af de øvrige bestemmelser i lovforslaget er der vel egentlig kun grund til at omtale

[Svend Jørgensen.]

forslaget vedrørende forskudsvis udbetaling på grundlag af bidragsdokumenter, der skal gælde for samtlige nordiske lande. Det er en følge af Nordisk Råds beslutning og af en konvention, som de nordiske socialministre enedes om at foreslå i deres lande, da de var samlet til møde i København for et par måneder siden. Det radikale venstre ser gerne den nordiske tanke fremmet på dette punkt og kan derfor tiltræde, at loven ændres i overensstemmelse hermed, hvilket er nødvendigt, hvis Danmark skal ratificere konventionen.

De andre bestemmelser i lovforslaget om betaling af jordemoderhjælp og om sygekassernes pligt til at yde hjælp til særlig betydningsfuld medicin til kronisk syge og til personer, som modtager fortsat sygekassehjælp, samt om hjælp til forliste søfolk må anses for en følge af ændringer i andre love og vil derfor kun være at tage til efterretning.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til gennemførelse.

Ragnild Andersen: Mit parti kan medvirke til de foreslåede ændringer i forsorgsloven. Det drejer sig bl. a. om ophævelse af visse overflødige indberetninger til forsørgelseskommuner om hjælp, betalt af andre kommuner, og der kan ikke være nogen tvivl om, at der ikke er grund til at samle på og videresende overflødige indberetninger.

En vigtig bestemmelse i lovforslaget er den nye § 218 A, som er en følge af den nordiske konvention om social tryghed. Den tilsigter at tilvejebringe mulighed for enlige mødre for at få bidrag til deres børn forskudsvis udlagt af det offentlige, også når bidragsdokumentet er udfærdiget i et andet af de nordiske lande. Mit parti hilser denne bestemmelse med stor tilfredshed som noget af det gode, der vitterlig kan komme ud af et nordisk samarbejde.

I denne forbindelse vil jeg gerne sige til ordføreren for det konservative folkeparti, det ærede medlem hr. Clausen (Olufskjær), som advarede imod at vedtage denne bestemmelse, før man havde fået en konvention om flytningsanmeldelse, at det kan være meget rigtigt, at der også bør komme

en sådan konvention, men det kan ikke være rigtigt, at de mødre, som har behov for bidrag til deres børn, skal vente, til det er sket. Det ville da være i bogstaveligste forstand at lade fædrenes synder og forsømmelser gå ud over børnene, og det kan jeg ikke se berettigelsen af.

Endelig er der i lovforslaget foreslået ændringer i forsorgslovens §§ 244, 248 og 250 angående hjælp til betaling ikke alene af livsvigtig medicin, men også af den medicin, der kaldes den særlig betydningsfulde medicin. Mit parti er indforstået med disse ændringer. Vi har dog den indvending at gøre, at bestemmelserne om medicinhjælp stadig ikke er gode nok. Efter vort partis opfattelse burde alle mindrebemidlede have ret til at få al medicin gratis, ikke alene den livsvigtige og særlig betydningsfulde, men også den øvrige af lægerne ordinerede medicin, og det vil stadig ikke være tilfældet, selvom disse bestemmelser gennemføres. Jeg håber, at udvalget vil se på denne side af sagen.

Mit parti kan således medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Socialministeren (Strøm): Jeg takker samtlige ærede ordførere for deres venlige tilslutning til lovforslaget. Jeg forstår, at der er enkelte problemer, man ønsker drøftet i et udvalg, og jeg er til tjeneste med de oplysninger, som ønskes dér.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hjortnæs: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 9. november kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

[Formanden.]2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om samordning af foranstaltninger for erhvervshemmede og
forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende hjælp til oplæring m. v.).

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende ophævelse af forskellige bestemmelser om indberetningspligt for kommunerne samt om ændringer af lovens bestemmelser om medicinhelp m. m.).

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. [af Ragnhild Andersen m. fl.].

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner for lærere ved folkeskolen på Færøerne.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om fremme af udbytte- deling [af Bertel Dahlgaard m. fl.].

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om voldgift i arbejdsstri- digheder, der truer omfattende sam- fundsinteresser [af Bertel Dahlgaard m. fl.].

Mødet hævet kl. 15⁵⁰.

16. møde.

Onsdag den 9. november kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Erhard Jakobsen* til ministeren for handel, industri og søfart:

„Betragter aktieselskabs-registeret sig i sin daglige virksomhed som kontrollerende myndighed eller kun som et registrerings- kontor?“

Erhard Jakobsen: I sin procedure i Danish Milk-sagen har den offentlige anklager, efter hvad der er refereret i dagspressen, fremsat en udtalelse om, at aktieselskabs-registeret er en registreringsmyndighed, ikke en kontrollerende myndighed. Nogen pligt til at foretage en nærmere kontrol af de oplysninger, som registeret modtager fra aktieselskaberne, skulle efter den offentlige anklagers opfattelse ikke eksistere.

En lignende opfattelse erindrer jeg at have mødt i den meget livlige diskussion, som førtes i en række dagblade i 1952; da man her i tinget behandlede et lovforslag vedrørende aktionærlån, som mit parti havde fremsat. Jeg husker, at en række talsmænd for aktieselskaberne — bl. a. højesterets- sagfører Klerk og nu afdøde højesterets- sagfører H. H. Bruun — beklagede, at aktieselskabs-registeret efter deres opfattelse gik for vidt med hensyn til kontrol.

Jeg husker også, hvad der dengang forbav- sede mig noget, at afdelingschef Villadsen i handelsministeriet, som direkte har med aktieselskabs-registerets virksomhed at gøre, nærmest syntes at have samme an- skuelse som det private erhvervslivs folk. Afdelingschef Villadsen holdt et foredrag i Foreningen af de statsautoriserede Revisorer, et foredrag, som er trykt i tidsskriftet „Revision og Regnskabsvæsen“, nr. 10 1952. Når jeg gennemlæser dette foredrag og jeg, om jeg så må sige, også læser lidt imellem linierne, får jeg det indtryk, at afdelingschef Villadsen ikke helt har kunnet godkende